

v odpor odvoláním. Rozhodnutí dnešní stížností napadnuté bylo však vydáno bratislavským referátem min. škol. jako úřadem poslední stolice a tudíž dalšímu odvolání nepodléhalo. Má-li snad st-l na mysli ustanovení bodu 6. posl. odst. min. nař. z 20. listopadu 1896 č. 21.973 (Rendeletek Tára z r. 1896 č. 275), vydaného k provedení zák. čl. XXVI:1896 o uher. ss, a vysvětlivky k § 85 tohoto zák. článku, vydané výnosem uher. min. vnitra ze 6. srpna 1897 č. 76.873, kteréžto předpisy ukládají úřadům, aby ke svým rozhodnutím připojovaly poučení o přípustnosti stížnosti k ss, jest k tomu poznamenati, že tyto předpisy, vydané v rámci ustanovení zák. čl. XXVI:1896 o řízení před uherským správním soudem, neplatí podle § 2 odst. 1 zák. o nss z 2. listopadu 1918 č. 3 Sb. zřetelem na řízení před nss-em. Ostatně i tyto předpisy ukládají řečenou povinnost jen těm úřadům, které nejsou v hierarchickém odstupňování úřadů správních nejvyššími. — — — — —

Č. 10.350.

Obecní poplatky: Osvobození podle § 51 zák. o stav. ruchu č. 44/27 Sb. se nevztahuje na poplatek za používání obecních stok.

(Nález ze dne 16. února 1933 č. 20.250/32.)

Prejudikatura: Boh. A 9317/31, 9352/31, 10.133/32.

Věc: Emma P. v B. a Oskar O. v H. proti zemskému úřadu v Brně o poplatek za používání obecních stok.

Výrok: Stížnosti se zamítají pro bezdůvodnost.

Důvody: Město Brno platebním rozkazem z 22. února 1929 předepsalo z domu st-lů čp. . . , postaveného podle zák. č. 44/27, poplatek za používání sítě obecních stok za rok 1926, 1927 a 1928, a to poplatek za léta 1927 a 1928 na základě pravidel o vybírání stočného v městě Brně, schválených pro dobu od 1. ledna 1927 do 31. prosince 1928 výnosem zem. výboru z 28. ledna 1927. Platebním rozkazem z 27. září 1930 předepsalo pak na základě pravidel schválených výnosem zem. výboru z 29. listopadu 1928 pro dobu od 1. ledna 1929 do 31. prosince 1930 z téhož domu týž poplatek za rok 1929 a 1930.

Odvolání, podané proti prvnímu platebnímu rozkazu, pokud jím byl předepsán poplatek za rok 1927 a 1928, bylo cestou instančního rozhodování zamítnuto konečně také rozhodnutím zem. úřadu z 2. června 1931. V důvodech poukázáno v podstatě k tomuto: »Právo obce vybírat podle § 28 ob. fin. nov. poplatky za používání stok jako náhradu za užívání zařízení v zájmu veřejném jí zřízených a udržovaných nebylo sistováno ustanovením § 51 zák. č. 44/27, ježto zřizování a udržování stok jest zvláštním plněním se strany obce, ne-li zvláštní výhodou. Bezobsažná jest námitka, že nejde o plnění obce, ježto tato jen dovoluje, resp. trpí, aby se majitel domu k stoce připojil, nevyvíjí však žádné pozitivní činnosti, neboť plnění obce záleží v tom, že stoky zřídila a udržuje, nehledě ani

k tomu, že pojem plnění neobsahuje jen činnost — *facere* — nýbrž i trpění — *praestare*.«

Také odvolání proti předpisu poplatku za rok 1929 a 1930 v postupu stolic zamítl zem. úřad v Brně rozhodnutím z 22. srpna 1931 podstatně z těchto důvodů: »Podle § 1 výběrčích pravidel platí se stočné za používání obecních stok — tedy za zvláštní výhodu spočívající v používání obecní sítě stokové. Jde o obecní poplatek v technickém slova smyslu, t. j. o veřejnoprávní plnění, které ukládá obec na základě své berní výsosti poplatníku proto, že mu poskytuje zvláštní výhodu. O stočném — poplatku za používání stok — mluví také § 28 ob. fin. nov. jako o zvláštním druhu obecních poplatků. Zda jde o zvláštní výhodu, nelze posuzovati jen v poměru k ostatním poplatníkům téže obce, nýbrž v poměru k jiným obcím, ve kterých dosud obecní kanalisace není. Na stočné se osvobození § 51 zák. č. 44/27 nevztahuje.«

Obě tato rozhodnutí shledávají st-lé nezákonnými. Nss neshledal však stížnosti důvodnými.

Stížnosti, vycházejíce ze slovního znění § 51 zák. č. 44/27, namítají především, že při poplatku za používání obecních stok nejde o úplatu za nějaké plnění ani za nějakou výhodu poskytovanou obcí. V prvním směru dovozují, že plněním rozuměti lze pouze *facere*, tedy aktivní úkony, nikoli pouhé *praestare*, tedy dovolení nebo trpění. Při sporném poplatku jde však prý o úplatu za to, že obec dovoluje používati stok, nikoli za to, že stoky zřizuje a udržuje.

Avšak názor ten není správný. Funkce obce jako majitelky veřejného zařízení kanalisačního neomezuje se na to, že trpí, aby majitelé domů tohoto zařízení používali, nýbrž spočívá v tom, že zřizujíc a udržujíc kanalisaci, poskytuje podle určitého řádu používání tohoto zařízení. Funkce její není tedy pasivní, nýbrž aktivní, obec, poskytujíc užívání svého kanalisačního zařízení, koná tím určité veřejné služby, a není tedy protismyslné, subsumuje-li se úplata za tyto služby, t. j. za poskytnutí používání veřejné kanalisace, pod pojem úplaty za plnění obce.

Ani v druhém směru nelze stížnostem přisvědčiti.

Ti, kteří používají obecní kanalisace, jsou objektivně na tom lépe, nežli ti, kteří z používání toho jsou vyloučeni, je tu tedy skutečně pojmový znak »výhody«, stížnostmi zdůrazněný. Pojem výhody, t. j. prominentního postavení u srovnání s jiným subjektem, není vyloučen tím, že výhodu poskytující neposkytuje ji ze své vůle, nýbrž na základě své povinnosti, ani posléze — aspoň v poměrech veřejnoprávních — tím, že subjekt, výhody požívající, nemůže ji účinně odmítnouti, resp. jí se vzdáti. Není tedy žádné pojmové překážky, subsumovati poplatky za poskytnuté používání obecní kanalisace pod pojem »úplaty za výhody nebo plnění se strany obcí«.

Stížnostem nebylo však možno přisvědčiti ani pokud namítají, že nejde tu o úplatu za plnění, resp. výhody zvláštní, a to z důvodů, na základě nichž nss, zabývaje se v nál. Boh. A 9317/31, 9352/31 a 10.133/32 v podstatě stejnými námitkami, dospěl k závěru, že osvobození podle § 51 zák. č. 44/27 na poplatek za používání obecních stok se nevztahuje.

Nss v nálezech těch dovodil, že § 51 zák. č. 44/27 slovy »dávky . . .«, které mají povahu poplatku za zvláštní výhody nebo plnění se strany obcí a jejich podniků«, nerozumí nic jiného, nežli poplatky ve smyslu § 28 ob. fin. nov. č. 329/21, tedy obecní dávky, které se vybírají jako náhrada za užívání zařízení v zájmu veřejném zřízených a udržovaných nebo jako náhrada za jednotlivé úkony orgánů obecních — na rozdíl od dávek obecních, které jsou svou povahou obecními daněmi. Zda obec ona veřejná zařízení zřizuje a udržuje o své újmě, či na základě povinnosti zákonem jí uložené, je s hlediska § 51 zák. č. 44/27 bez právního významu. Používá-li zákon v § 51 výrazu »zvláštní výhoda«, nechce jím vyjádřiti nic jiného, než právě poplatkový ráz dávek, které tu z osvobození vyjímá, t. j. že jde o dávky, které nemají povahu daní. Nemyslí tímto výrazem individuální plnění — výhody, jež obec poskytuje určité osobě, nýbrž plnění, výhody, které vznikají v obecnstvu ze zvláštních zařízení a ústavů obecních, na rozdíl od plnění a výhod, jež obecnstvu plynou z všeobecné činnosti správní. Pro posouzení povahy zvláštních výhod bez významu jest okolnost, že majitelé domů jsou povinni připojiti dům na obecní kanalisaci, ježto rozhodným kriteriem jest jediné skutečnost, že jednotlivec má možnost obecní kanalisace používat.

Na zmíněných tu názorech trvá nss i v tomto případě, a jeví se tudíž bezdůvodnými námitky stížností, že charakteru zvláštního plnění, resp. výhody jest na překážku, že kanalisace obecní nezřizuje se jen v zájmu jednotlivce, nýbrž celku, a to jako zákonná povinnost obce, že majitelé domů jsou povinni na kanalisaci se připojiti, a že obec nemůže používání kanalisace odepřít, — neboť veškeré tyto okolnosti jsou podle toho, co bylo v cit. nálezech vysloveno, s hlediska § 51 cit. zák. bez právní relevance.

Č. 10.351.

Vojenské věci: * Za přechodné ubytování ve smyslu § 2 zák. čl. XXXVI:1879 o ubytování vojska jest pokládati každé ubytování, které se nezakládá na stálé mírové dislokaci.

(Nález ze dne 16. února 1933 č. 2452.)

V ě c: Město T. proti zemskému úřadu v Bratislavě o ubytování vojska.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Podáním ze 4. listopadu 1929 obrátilo se posádkové velitelství v Trnavě na okresní úřad v Trnavě se žádostí, aby bylo v Trnavě přechodně ubytováno pět důstojníků a šest rotmistrů v době od 22. listopadu 1929 do 22. března 1930 s poznamenáním, že gážisté jsou zem. voj. velitelstvím určeni jako učitelé pro školu spojené služby hlavních zbraní, která se v Trnavě každoročně zdržuje. Ve smyslu tohoto podání požádal okresní úřad v Trnavě městskou radu v Trnavě, aby zajistila přechodné ubytování, obecní úřad města Trnavy vyslovil však výměrem z 11. listopadu 1929, že žádosti za přechodné ubytování nemůže vyhověti.